

Handläggare
Maria Gren
Maria.Gren@huddinge.se

Bygglövs- och tillsynsnämnden

Detaljplan för Klockarbacken 10 m.fl. (Sjödalsbacken) inom kommundel Sjödalen, utökat förfarande – svar på intern remiss

Förslag till beslut

1. Bygglövs- och tillsynsnämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 26 april 2023, som sitt remissvar till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till bygglövs- och tillsynsnämnden skickat en detaljplan för Klockarbacken 10 med flera (Sjödalsbacken) inom kommundel Sjödalen på förnyad granskning. Detaljplanen antogs av kommunfullmäktige den 17 maj 2021, men har sedan dess överklagats. Mark- och miljödomstolen upphävde den 26 december 2021 kommunens beslut eftersom domstolen ansåg att det saknades tillräckligt beslutsunderlag avseende kulturmiljö, naturvärden och artskyddsförordningen. Detaljplanen har därför nu kompletterats och skickats ut på förnyad granskning.

Förvaltningens synpunkter rör bland annat förorenad mark, planerad transformatorstation, masshantering och användningen av namn i planhandlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har till bygglövs- och tillsynsnämnden skickat en detaljplan för Klockarbacken 10 med flera (Sjödalsbacken) inom kommundel Sjödalen på förnyad granskning. Detaljplanen antogs av kommunfullmäktige den 17 maj 2021, men har sedan dess överklagats. Mark- och miljödomstolen upphävde den 26 december 2021 kommunens beslut eftersom domstolen ansåg att det saknades tillräckligt beslutsunderlag avseende kulturmiljö, naturvärden och artskyddsförordningen. Detaljplanen har därför nu kompletterats och skickats ut på förnyad granskning. Bygglövs- och tillsynsnämnden yttrade sig över detaljplanen i december 2020 (2020-12-16 BTN § 4).

Förvaltningens synpunkter

Namn

Bygglovs- och tillsynsnämnden ansvarar för namngivning av kvarter, gator, bostadsområden, vägar, broar, allmänna platser och övriga ortnamn inom kommunen.

I barnkonsekvensanalysen används genomgående termen ”grönområdet Sjödalsbacken”, vilket är en felaktig term. I namn på planer är det lämpligt att skriva ”längs”, ”vid” eller ”kring” ett vägnamn, för att inte vägnamnet ska tolkas som ett områdesnamn. Användningen kan göra att vägnamn misstas för ett områdesnamn som inte existerar, i detta fall som namnet på ett grönområde.

I kulturmiljöanalysen används kvartersnamnet Klockarbacken som om det vore ett områdesnamn, vilket det inte är. Det vore därför lämpligt att i handlingen precisera att Klockarbacken är ett kvartersnamn. Kvartersnamn är inte konstanta platsnamn utan följer med kvarterets omfattning vid fastighetsbildning. I det här fallet kommer kvarteret med det namnet att minska så pass i omfattning att det utgår som namn inom detaljplanens område.

Transformatorstation

I planens södra del är ett mindre område planlagt för transformatorstation. Enligt Strålsäkerhetsmyndigheten kan transformatorstationer med en spänningsformation från 11 till 400 kV ge förhöjda magnetfältsnivåer i sin absoluta närhet, så pass att det kan överskrida exponeringsnivåerna för bostadshus. Enligt myndigheten har byggsättet stor inverkan på exponeringen, där nyare byggsätt förväntas ge lägre exponering. Referensvärden för elektromagnetiska fält finns i Strålsäkerhetsmyndighetens allmänna råd om begränsning av allmänhetens exponering för elektromagnetiska fält.

Det framgår inte om elektromagnetiska fält har utretts eller vilken spänningstransformation som stationen kommer att få. Det behövs för att kunna avgöra magnetfältets storlek. Det kan även tydliggöras i planbeskrivningen hur stort avståndet är mellan transformatorstation och bostäder.

Förvaltningen förutsätter att kommunen följer Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus vid planering av transformatorstationen i närheten av bostäder.

Dagvatten

I tidigare lämnade synpunkter ställs frågan om plankarta och planbestämmelser säkerställer nödvändig rening och fördröjning och att föreslagna dagvattenåtgärder blir av. Denna fråga kvarstår.

Förorenad mark

I tidigare tjänsteutlåtande som nämnden antog som sitt yttrande, undrade förvaltningen varför inga prover har tagits på grundvattnet för att upptäcka eventuella föroreningar. Detta har bemötts i granskningsutlåtandet och i planbeskrivningen, där det står att *”det är osannolikt att grundvattenrören i jord*

skulle påvisa något annat [än vad som framkommer i markmiljöundersökningen]” med motiveringen att föroreningar ”binds till jordmånen innan de når grundvattenmagasinen”. Förvaltningen delar inte denna bedömning. När markmiljöundersökningen gjordes i september 2017 påträffades inget grundvatten. Utifrån detta har det bedömts att det inte finns något grundvattenmagasin i jord. Enligt myndigheten Sveriges geologiska undersöknings (SGU:s) karttjänst för små grundvattenmagasin var grundvattennivåerna under det normala i september 2017. Det skulle kunna förklara varför inget grundvatten påträffades just då. Sedan dess har två före detta kemtvätsverksamheter cirka 310 meter från planområdet klassificerats. Föroreningarna bedöms innebära stora risker för människors hälsa och miljön (riskklass 2). Det bör därför om möjligt tas grundvattenprover. Bland parametrarna bör bland annat PFAS och klorerade alifater finnas med, med tanke på de verksamheter som finns och har funnits i närområdet. PFAS bör alltid analyseras i nya detaljplaner.

Om grundvattenproverna visar på föroreningar bör planbestämmelser ange att föroreningar i mark och grundvatten ska vara slutligt avhjälpda innan startbesked beviljas.

Sulfidberg/masshantering

Sedan bedömningen av sulfidberg gjordes har kunskapsläget förbättrats, bland annat genom flera rapporter och domar. På uppdrag av Trafikverket skrev Envix i slutrapporten ”Utveckling av effektiva och relevanta metoder för bedömning av bergmaterial innehållande metallförande sulfidmaterial”¹ 2022 att material med >500 ppm svavel kan betraktas som potentiellt försurande. Även krossprodukternas storlek kan ha betydelse för reaktiviteten. Detta bör beaktas vid provtagning och i kontrollplanen. Enligt Stockholms stads vägledning bör kontrollprogrammet godkännas av berörd tillsynsmyndighet innan arbetena påbörjas.

I granskningsutlåtandet från 2021 nämns en promemoria om beräknad massbalans vid schaktning och en kompletterande promemoria till rapporten om sulfidberg. Förvaltningen har inte tagit del av dessa, eller av de kompletterande provtagningar som skulle utföras 2021 och kan därför inte uttala sig om dem.

Hållbarhet och barnkonventionen

Planhandlingarna belyser hållbarhetsperspektivet ur olika aspekter. Förvaltningen kompletterar belysningen genom att ovan, utifrån nämndens ansvarsområde, lämna synpunkter på några hållbarhetsaspekter. Barnrättsperspektivet har tagits tillvara genom att kommunstyrelsens förvaltning som en del i framtagandet av detaljplanen tagit fram en barnkonsekvensanalys.

¹ Envix, Miskovsky K., Lövgren L et al (2022) ”Utveckling av effektiva och relevanta metoder för bedömning av bergmaterial innehållande metallförande sulfidmineral”, Trafikverket, https://fudinfo.trafikverket.se/fudinfoexternwebb/Publikationer/Publikationer_005901_006000/Publikation_005958/R41912_00-04_Slutrapport.pdf (2023-04-21).

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut bedöms inte leda till några ekonomiska eller juridiska konsekvenser för nämnden.

Toralf Nilsson
Teknisk direktör

Tove Bodin
Administrativ chef

Bilagor

- Bilaga 1. Delegationsbeslut Detaljplan Klockarbacken 10 m.fl.
- Bilaga 2. Planbeskrivning
- Bilaga 3. Plankarta
- Bilaga 4. Barnkonsekvensanalys
- Bilaga 5. Kulturmiljöanalys
- Bilaga 6. Granskningsutlåtande
- Bilaga 7. Markmiljöundersökning

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen